

DOMOLJUB

STE V. 23.

V LJUBLJANI, DNE 10 JUNIJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročilna, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Hlapci in dekle tujine

V »Amerikanskem Slovincu« od 8. novembra 1930 čitamo pod zgornjim naslovom zelo pomemben članek g. Urankarja. Naj sestavek ponatisnemo v izvlečku. »Amer. Slovenec piše:

Hitreje kakor drugi, drvimo Slovenci v svojo narodnostno smrt. Drugi narodi v Ameriki kljubujejo ameriškim vplivom pri-merno desetkrat bolj kakor mi Slovenci. Bog ve, kaj nam je? Raje hlapčujemo, kakor da bi bili gospodarji.

Kakor hitro jo mahne Slovenec na tuje: »Zbogom slovenska gruda. Lepa naša domovina, nima kruha nima vina.« Zbogom slovenski jezik; tuje leče ne moreš kupiti s slovenskim jezikom, kaj mi bo jezik? Zbogom slovenski dom. Zbogom slovenski značaj. Zbogom slovenska izročila. S trebuhom za belim kruhom. Trebuh hoče kruha, telečjega jezika in zabeljenega krompirja. Za tri krožnike leče, udobja in prijetnosti slovenski hlapci prodajajo slovensko prvenstvo.

So izjeme, toda te so v manjšini. Dočim pri drugih narodih še trije rodovi žive pristočno narodno življenje, pri nas v Ameriki že prvi rod ne zna več dobro slovensko. Tretji rod ne bo več vedel, da je imel kedaj slovensko mater in slovenskega očeta. Slovenska domovina je neki mladini »svet, ki je s plankami zabiti«, slovenski jezik pa jezik kulturno nazadnjaškega naroda, dober kvečjemu za šale in norije.

Kdo je kriv teh napačnih nazorov v naši mladini? Kdo je kriv, da je tolikim staršem zagrenjeno življenje ravno radi te mladine. Kdo je kriv, da očetje in matere toliko tožijo in tužijo: mladi, mladi, ti nam kopljejo grob in delajo sive lasje? Le nase obrnite očetje in matere prst, ki kaže na sina in hčer v občitanju? Le sebe krivite in sebi trkajte na čelo in prsa, zakaj vsemu vašemu tarnanju, vsemu vašemu zapostavljanju, vsemu vašemu

razočaranju pristoja samo globok in iskren: Moj greh, moj največji greh.

Se danes blagrujem svojega očeta, ki nikdar ni pustil, da bi kdo od nas spregovoril eno samo nemško besedico. Živeli smo v morju nemštva kakor živimo v morju amerišstva. »V slovenski hiši slovensko govorimo! Ta bi bila lepa, da bi slovenski otrok tuj jezik lomil.« Oko in beseda sta očetu bila tako ostrá, da ni nikdar nihče črnil tujo besedico. Nočem nobenemu postavljati svojega očeta za zgled, samo trdim: na očetu in materi zavisi, ali bo slovenski dom, dom domačnosti in veselja, ali pa dom hlapcev in dekel tujine, ki se bodo vedno bili med seboj.

Naš dom naj bo tudi v tujini slovenski dom, s slovensko domačnostjo in slovenskim značajem, ne pa dom, kjer so starši tuji otrokom in otroci tuji staršem. Kdor svoji krvi ni zvest, mu tudi sreča ne bo zvesta. Dokler si Slovenec, si vsaj Slovenec; kakor hitro boš skušal presedlati na tujega konja, ne boš ne Slovenec, ne tujec. Boš samo netopir, pol ptiča, pol miši, ki ne sme na luč in dan, ampak samo v nočeh in mraku okrog leta.

Ne rečem, da nam ameriš. Slovincem tujega jezika treba ni, da se nam ni treba uživati v nove razmere. Saj se nas same prijemajo. In jezik bomo tudi vsaj kolikor toliko obvladali, s pridnostjo vse pridobiš. Povem pa: Slovenec, ki svojega jezika ne obvlada, tudi tujega ne bo; kdor svoj materin jezik ne spoštuje, tujega vreden ni in ga nikoli spoštoval ne bo, tudi naj ne pričakuje, da mu ta jezik kapital, ki si bo z njim koval cekine in denar boljših dni.

Kako dolgo bomo še hlapčevali? Ali bodo naše hiše še zanaprej dekle in hlapci tujine?

nje, ki postaja vedno bolj kočljivo. Izgube so na dnevnem redu. Nič boljše se ne godi veletrgovini, ki jo zadevajo ob slabih trgovinskih okoliščinah, obilih prisilnih poravnava in mnogih konkurzih težke izgube.

Te občutne splošne gospodarske oslabilosti pa se ne zavedajo davčne uprave. Od mnogih strani dobivamo opozorila, da so davčne uprave pripravile za odmero pridobitnine predloge, ki v nekaterih primerih daleko presegajo celo lanske predloge. Ker vemo, da je davčne uprave k temu silila skrb za državno blagajno, jim tega niti zameriti ne smemo in ne moremo, dasi bi smeli pričakovati, da bi ravno davčne uprave morale biti najbolj poučene o žalostnem položaju v našem gospodarstvu.

Teh predlogov ni treba motriti posebno žalostno, ker so ravno šele predlogi. Vendar pa nas opominjajo na nevarnost, ki preti pretežni večini naših trgovcev in drugih davkoplačevalcev. Ta opomin nam daje povod, da pozivljamo člane davčnih odborov, ki imajo odločitev v rokah, naj spravijo oceno dohodkov za odmero pridobitnine v sklad s plačilno zmožnostjo davkoplačevalcev. Naj imajo pred očmi težke prilike, v katerih se gospodarstvo nahaja, in ne bo jim težko, da izpolnijo svojo dolžnost.

Zakon jim daje veliko moč, postavlja jih za razsodnike med davčno upravo in davkoplačevalci, nalaga pa jim tudi dolžnost, da vršijo svoj posel vestno in nepristransko. Te dolžnosti vršiti jim letos ne bo težko, ker bodo upoštevali, da dohodninske razmere v letu 1930 z zelo redkimi izjemami gotovo niti v eni stroki niso bile ugodnejše nego leta 1929, pač pa v pretežni večini strok gotovo slabše.

Prepričani smo, da bodo davčni odbori v polni meri izpolnili svojo dolžnost in skrbeli za to, da se bo pridobitnina tudi za leto 1931 gibala v mejah pravičnosti, to je v mejah davčne moči in plačilne zmožnosti davkoplačevalcev.

Poziv članom davčnih odborov

V »Trgovskem listu« z dne 30. maja čitamo sledeči, vsega uvaževanja vredni članek:

Vsi občutimo na lastnih žepih težko krizo v našem gospodarstvu. Čuti jo trgovina, čuti jo industrija in težke posledice ima tudi za obrt, ki je med vsemi panogami gospodarsko še najšibkejša. Nobenemu ni pri-

zanešeno. Zaloge, nabavljene v nadi na običajno razprodajo, ne gredo v denar. Težke čase preživlja naš kmet, dobro se ne godi našemu srednjemu stanu, posledice tega pa trpi trgovina, obrt in industrija.

Blago se težko razpečava, odjemalci so pičili, naročniki redki, pa je trgovec in obrtnik primoran oddati mnogo denarja na upa-

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Pojarcova 2

90 letna botra Urska Zadnikar.

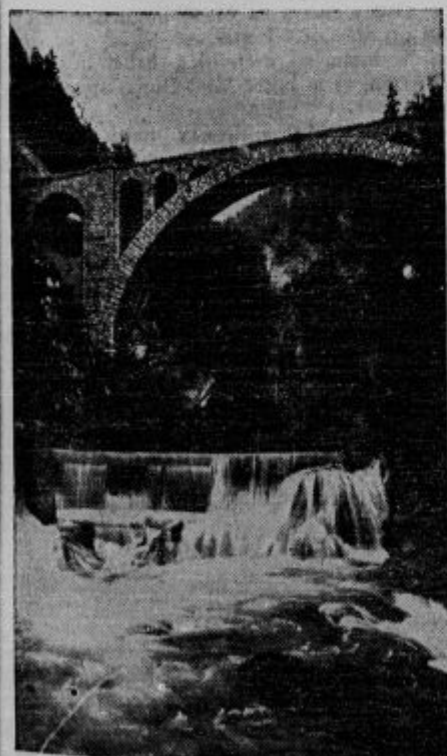
Slika nam kaže Janeza Skofa, dolgoletnega naročnika »Slovenca«, čigar uprava je te dni izplačala soprogi Mariji Skof 15.000 Din. Janez Skof se je v gozdu pri sekanju dreves ponesrečil in po osmih dneh trpljenja umrl. Ker je naročnino točno poravnal, je sedaj postavni dedič prejel navedeno lepo nezgodno podporo.

80 letna mama-predica gospa Alojzija Hajnik na Gornji Polskavi.

Združeni pevski zbori iz Beričevega, Dola, od Sv. Jakoba, Ihana in Sneberij-Zadobrove so zapeli pri odkritju spomenika pred rojstno hišo slovenskega skladatelja Flajšmana Jurija.

Železniški most čez Vintgar pri Bledu. Na levo je videti pot, ki vodi skozi krasno sotesko.

Med govorjenjem, petjem in smehom dovršujejo udeležanke dekliških sestankov na Selih pri Kamniku krasna ročna dela. Sestanke vodi že 6. leto šol. upraviteljica gđ. V. Fajdigova.

Na več krajih so bila še tekom dne društva obveščena o razpustu in zaplembi imetja. Proti večeru se je vest raznesla po mestu in vzbudila živahno zanimanje. V očeh občinstva je kat. akcija porasla in pridobila rešpekt. Slovenci in Hrvatje pa niso imeli krožkov, ker jim je bilo že prej iz narodno-političnih razlogov onemogočeno kaj takega snovati. Med italijansko katoliško mladino vlada umljivo razburjenje. — Iz Istre poročajo, da je bil še en slučaj obsodbe proti poverjenikom hrvatske Mohorjeve družbe. Dne 27. marca je bil obsojen na 100 lir globe Petar Trdoslavič iz Golovovice, ker je med člane razdelil običajni letni dar te književne družbe. — Govori se, da pride za župnika v Trnovo pri Bistrici Oskar Zebochin, bivši kanonik v Trstu. Slovenskega župnika vlada ne dopusti. — V Gorici je dr. Pavlin po dokončanih študijah vložil prošnjo za vpis v album odvetnikov. Prošnja mu je bila zavrnjena. — V soboto 30. maja je škof Foggar v cerkvi Novega sv. Antona v Trstu posvetil tri novomašnike, med njimi Janca Bidovca, brata pok. Ferdinanda, ki so ga fašisti ustrelili 6. septembra pri Bazovici. Novo mašo je imel g. Bidovec v nedeljo 31. maja ob 7 zjutraj v isti cerkvi. Iz njegovih rok sta preieli prvo sv. obhajilo njegovi dve sestri. Riharjev častitljivi »Novomašnik bod' pozdravljen« so zapeli z latinskimi besedilom. — Sv. maše se je udeležilo mnogo občinstva. Po končanem cerkvenem opravilu so se hoteli povabljeni gostje z novomašnikom slikati pred cerkvenimi vrati. Z bližnje kvesture je prihitela četa agentov in prepovedala izvršiti fotografijo. — Zgodbica je sicer stara, a zelo značilna. Nekoč so v Italiji napravili šolsko slovesnost v proslavo učitelja Sottosantija, ki je bil v Vrhpolju pri Vipavi ustreljen. Didaktični ravnatelj je napravil otrokom običajen patrijočen nagovor, kjer je hotel poveljati ubitega učitelja kot mučenika za domovino. Potem se je obrnil k otrokom: »No, ali veste, zakaj je bil učitelj Sottosanti ustreljen?« Oglašila se je mala hčerka nekega v Italiji bivajočega Italijana: »Jaz vem. Ustrelili so ga zato, ker je otrokom pljuval v usta.« Tako je laški otrok osramotil fašistično hinavščino.

Španija

s Izid občinskih volitev. Združeni republikanci in socialisti so dobili 1645 občin, republikanski desničarji 757, monarhisti 201 občino, radikalni socialisti 301, avtonomna republikanska zveza 461, katoliki 47, neodvisni 334 in radikalni republikanci 838.

s Kaj je novi republiki najbolj potrebno. Na pravkar otvorjenem kongresu španskih republikanskih socialistov bodo razpravljali o važnih političnih vprašanjih. Na dnevnem redu je ločitev cerkve od države, odpoklic španskega poslanika v Vatikanu, odstranitev apostolskega nuncijskega iz Španije in izgon jezuitov in drugih verskih redovnikov. — Bodočnost bo tudi Španiji pokazala, da čim-

KAJ JE NOVEGA

Zborovanje katoliške akcije

na

LIMBARSKI GORI.

Ker se radi raznih ovir na binkoštni ponedeljek ni vršilo zborovanje mož in fantov na Limbarski gori, zato bo ta shod

v nedeljo 21. junija.

Ob 9 bo sv. maša s cerkvenim govorom.

Po cerkvenem opravilu bo takoj zborovanje mož in fantov z dvema govoroma in petjem.

Natančnejši spored prinese prihodnja številka »Domoljuba«.

Vabimo vse može in fante moravske in sosednjih dekanij, posebno kamniške, da se zborovanja udeležijo.

Škofijski odbor K. A.

d Papeževa zahvala in blagoslov. Zagrebški nadškof dr. Bauer je v imenu vsega jugoslovanskega katoliškega življa poslal sv. Očetu ob priliki zadnjega spora sv. stolice z fašistično vlado udanostno brzojavko. Gosp. nadškof je že prejel odgovor sledeče vsebine: Sv. Oče je zelo ve-

prejšnji ureditvi nove republike razni cerkveni redovi niso prav nič na poti.

Indija

s Muslimani groze Italiji. Vseindijski kongres v Bombaju je z velikim navdušenjem sprejel resolucijo, v kateri najodločneše obsoja grozodejstva, ki so jih zagrešile italijanske okupacijske čete v Tripolitaciji in osobito v Kufri. V resoluciji se pozivajo vsi muslimani na bojkot italijanskega blaga. Pričujoči so prisegli, da bodo to resolucijo izvedli širrom muslimanske Indije.

Drobne novice

Pri občinskih volitvah v Celovcu so dobili socialisti 12, narodnjakarji 9, krščanski socialisti 9 in ostali 6 odbornikov.

V Romuniji je dobila pri državnozbornih volitvah vlada večino. Nevladni listi pišejo o nasilstvih.

60 let je dopolnil angleški kralj Jurij.

Z 278 proti 228 glasovom je sprejel angleški parlament volilno reformo.

Nova belgijska vlada ima 4 liberalce, 3 pristaše katoliške stranke in 3 flamske katolike.

Romunska kraljica Marija se mudi s svojo hčerko Ileano v Rimu. Zaroka!

Bencin je eksplodiral v stanovanju jugoslov. poslanika v Rigi v Livoniji. Soproga poslanika je težko poškodovana.

Velike množine žita je nakupila Francija v obdonavskih državah.

sel za izkazano porednost Tvojo in Tvojih, in v znak ljubezni Vam podeljuje apostolski blagoslov.

d Tridesetletnico dušnopastirskega delovanja praznujejo letos sledeči dahovniki na slovenskem koroškem: č. g. Jožef Drlink, župnik na Krčanjah pri Grebinju; č. g. Franc Holec, župnik v Smihelu pri Pliberku in č. g. Jakob Kindlmann, duhovni svetnik in župnik v Št. Vidu v Podjuni. S ponosom gledajo nazaj na svoje delovanje, posuto s trnjem, v katerem so našli veliko nevhvaležnosti, veliko trpljenja in zatiranja. Toda z veseljem so delali v prid svojim tarranom. Koroški Slovenci, med katerimi so delovali celih svojih trideset let, jim kličejo ob tej priliki: Na uspešno delovanje in na mnoga leta! Cestitkam se iskreno pridružuje tudi »Domoljubova« armada.

d 12 tisoč katoliških Hrvatov iz Splita in okolice se je udeležilo zadnji dan maja v Splitu veličastne proslave Matere božje.

d Evharistični kongres bo od 26. do 29. junija v Omišlju na otoku Krku. Kongres bo otvoril škof dr. Srebrnič.

d Frančiškansko župnijo in samostan v Belgradu prevzame te dni katoliški župnik in gvardijan o. Bernardin Savič.

Palačo za 7 milijonov čebel je dal v Pragi zgraditi dr. Rašin. Nastanjenih bo 140 čebelnih rodov.

Francija se pogaja z ruskimi sovjeti, pišejo, da bi tudi ona rada kaj zaslužila.

Litovska vlada je izgnala papeškega nuncijskega. Še rada ga bo poklicala nazaj!

Sto metrov globoko se je potopila sovjetska podmornica v finskiem zalivu.

Dva atentata na Mussolinija so pripravljali protifašisti v Londonu.

V Rimu so ustrelili v hrbet anarhista Schirruja, ki je hotel Mussolinija spraviti na drugi svet.

Skoraj 984 milijonov mark so nesli državni davki Nemčije v aprilu.

Bogato najdišče demantov so odkrili na otoku Borneo (Nizozemska Indija).

Zelo pada trgovski promet med Jugoslavijo in Bolgarijo (Trgovski list 2. 6. 1931).

Vladna stranka je zmagala pri državnozbornih volitvah v Romuniji.

Avstrijski pravosod. minister dr. Schürff je podal ostavko. Je proti temu, da bi se uradništvo znižale plače.

Cerkveno vseučilišče v Kijevu so boljše viki zaprli.

274.900 protestantov je sedaj v Avstriji.

7000 častnikov so vpokojili na Španski, med njimi 13 brigadnih in 20 divizijskih generalov.

Novo veliko ležišče premoga so odkrili v Sibiriji.

Madjarski parlament je razpuščen; novi se snide 18. julija.

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s
poprvo melo
tuba Din 8.— in Din 13.—

d Pri proslavi 700 letnice sv. Antona Padov. na Viču bo v nedeljo 14. junija opravil slovesno sv. mašo nadškof dr. A. B. Jeglič, ki bo po sv. maši podelil vernikom tudi papežev blagoslov.

d Procesije sv. Rešnjega Telesa so vsepovsod prav lepo uspele, tako v mestih kot na deželi. Procesiji v Belgradu je prisostvovalo zelo veliko število tamošnjih katoličanov.

d Nad 5000 ljudi se je udeležilo procesije sv. Rešnjega Telesa v Trbovljah.

d Dar Nj. Vel. kralja. Od ognja prizadetim posestnikom v Novem Marofu je Nj. Vel. kralj Aleksander podelil podporo 30 tisoč Din iz lastnih sredstev.

d Nj. Vel. kralj in kraljica bivata, ko to pišemo, še vedno v Zagrebu. Od tam prirejata izlete v bližnjo in daljno okolico in ljudstvo povsod navdušeno pozdravlja našega kralja in kraljico.

d Prometni minister g. ing. Lazar Radivojević je posetil 4. junija Slovenijo. Na ravnanstvu so se posvetovali o tem in onem in g. minister je bil odločno za to, da se modernizira in spopolni vozni park, da se proge izboljšajo in postaje elektrificirajo. Kakor kaže, bodo torej v kratkem dobile naše postaje namesto petrolejske razsvetljave, električno luč. Gotovo bo tudi Zalog med njimi.

d 25 letnico obstoja praznuje letos Hranilnica in posojilnica v Kamniku. Za kmetijstvo, izobrazbo in v dobrodelne namene je izdal zavod že nad 200.000 Din.

d Preostanke delijo. Iz preostankov bivše okrajne blagajne za laško-trboveljski okraj je dobil Hrastnik za vodovod 100.000 Din, za tomošnjega Soko'a 25.000 Din. Sokol Laško je dobil 25.000 in mesto Laško za razne naprave 60.000 Din. Skupaj 210.000 Din, kar pomeni, da je okrajna blagajna bila zelo varčna. V Trbovlje same pa nič, dasi plačujejo če' tino vseh doklad.

d Dr. Anton Korošec, bivši ministrski predsednik je odpotoval za delj časa v inozemstvo.

d Slovesno polaganje temelja za novo carinarnico v Ljubljani bo 13. junija. Pričeto tudi zastopniki ministrstva.

d Za upokojitev je zaprosil glavni tajnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo, g. dr. Fran Windischer. Ima pri zbornici že 36 službenih let.

d Na zadnjem sejmu v Št. Jerneju so bili volji po 4—5 Din, krave klobasarice pa po 2 Din za kilogram. Za 100 Din pa si je dobil kar 3 mlade pujske. Ogmorna večina mesarjev ne gre in ne gre s cenami navzdol. Zdaj je meso po 16 do 18 Din kg kakor je bilo tudi takrat, ko so bili volji po 8—10 Din za kg žive teže.

d Zadruga za izvoz živine. V ministru trgovine se je sestala konferenca zastopnikov našega narodnega gospodarstva pod vodstvom Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Po incijativi ministra trgovine g. Demetrovića je bilo sklenjeno, da se ustanovi v naši državi posebna zadruga za izvoz živine. V teku 10 dni se imajo predložiti Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine pismeni predlogi o zadrugi.

d V Francijo se je odpeljalo te dni 250 bivših jugoslovanskih bojevnikov, da vrnejo obisk svojim francoskim tovarišem, ki so prišli v Jugoslavijo leta 1929. Kot poročila časopisja, Francozi »bojevnike« po-

Lepi lasje — vzlic vročini in prahu!

Zlasti kadar je vroče, je treba, da si umivate lase z Elida Sham-poonom. Tako Vam ostanejo lasje vedno zdravi in negovani. Vi sami pa se počutite prijetno osveženil

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

vsod prav lepo sprejemajo. V domovino pa se vrnejo naši rojaki šele koncem prihodnjega tedna.

d Kdo je bolj kulturen? Jugoslovanska vlada bo ustanovila v Subotici takozvani manjšinski zavod pri vseučilišču v Subotici. Na ta način hoče dati naša država svojim manjšinam Nemcem itd. priliko, da se narodnostno čimbolj razvijajo. Kako pa je našim rojakom po drugih državah? Kako postopajo s Slovenci in Hrvati zlasti oni inozemski oblastniki, ki se bahajo z dvatisočletno kulturo?

d Za novega predsednika Slovenske polske matice je bil izbran 31. maja vseuč. profesor dr. Karl Ozvald.

d Zdravstveni dom so slovesno blagoslovili zadnje majniško nedeljo v Cerkljah ob Krki.

d 35 let že zvesto služi pri hiši trgovca g. Trdine na Starem trgu v Ljubljani gosp. Mihael Rozman. Bog živi jubi'anta, pravo bohinsko korenino še mnoga leta!

d Najstarejša botra. O Biakoštih je iz Črne vasi pri Ljubljani pripeljala Urška Zadnikar v stolnico svojo birmanko Minko. Koliko let bi prisodili ženi. 50? Kaj še! Več kot 12 krat toliko jih ima kot njena 7letna birmanka. 90 leto je letos učakala. Je mar birmanki teta? Kaj žel Prastara mati njena je. Izpolnil je Bog nad njo oni poročni blagoslov: »da bi videla svojih otrok otroke noter do 3. in 4. kolena«. Vrli krščanski materi, ki z mladostno lahkoto stopa že pod 10 križ, kličemo: Bog jo živi!

d Trboveljska premogokopna družba je imela 1. junija svoj 58. redni občni zbor v Ljubljani, ki je sklenil izplačati dividendo (dobiček, ki se razdeli med delničarje), od 25 Din za delnico. Čistega dobička je bilo za poslovno leto 1930 nad 32 milijonov Din.

d Za napredek turizma je odobrilo trgovinsko ministarstvo bankskim upravam pol milijona dinarjev.

d 100 učiteljskih mest je prestih v dunavski banovini.

d Počasi gre, vendar gre. Dne 5. junija se je vršila seja občinskega sveta v Belgradu, ki je razpravljala poleg drugega tudi o zemljišču, na katerem se bo zgradila katoliška stolna cerkev.

d Za skupne zbornice se je izjavil redni občni zbor Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani, ki se je vršil dne 7. junija.

d Blizu 100.000 ljudi je obiskalo zadnji ljubljanski velesejem.

d Motorno brizgalno so blagoslovili te dni v Nomenju pri Bohinjski Bistrici. Vas ima le 38 številčk. zato čast zavedni vasi in vaščanom.

d 15.000 Din je izplačala uprava »Slovenca« te dni ženi-vdovi g. Mariji Škof, posestnici v Zaklancu 14, župnija Horjul. Njen mož Janez Škof se je v gozdu pri sekanju dreves ponesrečil in po osmih dneh trpljenja umrl. Ker je bil rajni zvest naročnik »Slovenca« je bila izplačana njegovemu postevnemu dediču zgoraj navedena lepa nezgodna podpora.

d Stanje žetve v Jugoslaviji. Izvozniško društvo kraljevine Jugoslavije je zbralo iz vse države podatke o stanju žetve in posevkov. Po teh podatkih se smemo nadejati, da bo letošnja žetev tolikšna kakor leta 1929, ki je bila najboljša v zadnjem desetletju. Ječmen je odevetel in odlično kaže, pšenici je zagotovljeno dovolj moče in se zanjo ni bati. Turščica povsod dobro obeta. Tudi sadje je povsod v prav dobrem stanju. Žuželk je letos prav malo. Tako kaže povsod prav dobro za letošnjo žetev. Zdravstveno stanje živine je odlično.

d Pol milijona je zadel v državni razredni loteriji posestnik in mlinar Vegelj Jože v Gorenje Pirošice pri Cerkljah ob Krki. V svoji sreči gotovo ne bo pozabil revežev.

d Uspeh velesejma v Novem Sadu. Uprava razstave in sejma v Novem Sadu je uredila podatke o razstavi in sejmu, ki je bil prejšnji mesec v Novem Sadu. Sejma se je udeležilo 212 razstavljalcev, večinoma tekstilne industrije, industrije za pohištvo in trgovci s poljedelskimi stroji. Kupčij je bilo sklenjenih za 7 milijonov dinarjev. Razstavo in sejem je obiskalo 12 tisoč ljudi, od tega 5800, ki stanujejo izven Novega Sada.

d Novo zgrajeni, moderno urejeni mlin, last dr. Josipa Jenka, je blagoslovil na binokostni ponedeljek v Dvorjah pri Cerkljah gosp. dekan Dolinar.

d Avtobusna zveza s Čabrom. Avtobusno podjetje »Zbačnik« hoče otvoriti avtobusno progo Ljubljana—Čabar. Vožnja bo trajala tri ure in pol. Vozni red bo približno ta-le: odhod iz Čabra ob pol 5, prihod v Ljubljano ob 8. zjutraj. Odhod iz Ljubljane približno ob 4 popoldne (pozimi prej), prihod v Čabar tri in pol ure pozneje. Nova avtobusna proga bo vezala Ljubljano, Velike Lašče, Zlebič, Sodražico, Loški potok, Drago, Travo in Čabar.

d Parobrodno zvezo so upeljali med Belgradom, Budimpešto, Vratislavo in Dunajem. Parniki vozijo tedensko in sicer odpljuje ladja iz Belgrada proti Dunaju vsak torek ob 7.30.

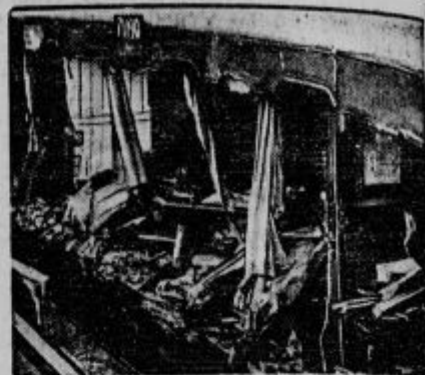
d Nagrade za uspešno izvrševanje službe. Orožniško poveljstvo v Belgradu je imelo pretekli teden svojo slavo, kateri je prisostvoval tudi predsednik vlade general Peter Živković ter številni vojni in civilni

Na binkošno nedeljo sta obhajala zlato poroko v vasi Goriče pri Zalogu Marija in Janez Urbancič.

Helena Mayer iz Frankfurta ob Meni, ki si je na evropskih mojstrskih sabljaških tekmah v drugo priborila evropski mojstrski naslov.

Železniški voz, kateremu je lokomotiva, ki je skočila iz tira, odtrgala zunanjo steno. Nesreča se je pripetila v Essen-Kupferdrehn in je zahtevala dva vel težko ranjenih

George Stephenson, iznajditelj lokomotive, ki je bil rojen 8. junija 1781.

Blagoslov novega ogromnega stadiona v Tokiu.

Prof. dr. Kurt Wegener, ki namesto ponestrčnega brata prevzame nadaljnje vodstvo nemške geografske ekspedicije.

Ob 500 letnici Ivane d'Are v Rouenu. Na čelu slavnostnega sprevoda koraka papežev zastopnik kardinal Bourne. Vsega je bilo navzočih nad 40 kardinalov, nadškofov in škofov, dalje zastopniki francoske in angleške vlade ter skoraj pol milijona Francozov iz vseh delov Francije.

Novi belgijski ministrski predsednik. Renkin, voditelj katoličanov v belgijski poslanski zbornici, je sestavil novo belgijsko vlado.

+ Židovska radodarnost. Bogat židovski milijonar je kupil graščino. Njegov oskrbnik je prišel k njemu in rekel: »Gospod, led na graščinskem ribniku je že dovolj debel. Kaj naj storimo z lanskim ledom, katerega je še mnogo v ledenici?« »Razdelite ga med uboge ljudi!« je odgovoril žid.

PO DOMOVINI

Prvoobhajilna akademija

(Šenčur pri Kranju)

V nedeljo, dne 14. junija t. l., bo v Šenčurju otroški praznik. Vrši se slovesno prvo sveto obhajilo malih otrok. Našli so mnogo prijateljev, ki jim hočejo čim bolj osladiti ta lepi dan. Zajutrek jim oskrbi šenčurska hranilnica v Ljudskem domu. Čast in hvala ji! Lepo tako! Popoldne po litanijah pa priredi prosvetno društvo na čast prvoobhajancem pestro akademijo. Spored bo kaj pisan in ganljiv! A tudi smeha bo obilo! Vrstil se bo tako: 1. Prizor: »Danes je Jezus ves moj...« 2. Šaloigra: »Oj ringa, ringa, raja, zamorček pa nagaja!« 3. G. župnik govori faranom... 4. Veseloigra s petjem: »Spomladi vse se veseli!« 5. Odlikovanje točnim... 6. Spevoigra: »Mariji spletem venci za!« 7. Šaloigra: »Brez zajtrka!« Ševeda tamburaški zbor tudi noče zaostati. Sviral bo prvoobhajancem pri zajtrku ter pri akademiji v odmorih. Da se bodo vsi, zlasti pa domačini prvoobhajancev lahko udeležili te ljubke proslave, bo vstopnina skoro za polovico znižana! Torej vsi prijatelji mladine, na veselo svidenje!

Srečna družina

(Koroška Bela)

Posebno srečo pri tombolah KPD ima Plasinsva družina. Pred nekaj leti je dobila glav-

ni dobiček (sobno opravilo) Plasinsova hči; letos 31. maja pa njen brat Ciril tudi sobno opravilo. — Veliko ljudi se je tombole udeležilo, vendar pa je bilo opaziti, da za tombole ni več takega zanimanja kot prvotno. Tudi v tem se pozna gospodarska kriza, da ni — denarja. Pred tombole pa je lepo igrala jeseniška godba KPD pod vodstvom g. Repinca. — Na praznik sv. Rešnjega Telesa so lepo povzdignile procesijo narodne noše članice KPD. Procesija se je dostojno izvršila v čast Kristusu Kralju, vendar pa se je zopet zgodilo, da je neki avtomobil na glavni cesti tik pred blagoslovom pretrgal vrsto in motil zbrano množico in svečanost. Že lansko leto se je nekaj podobnega zgodilo na Javorniku. Zato se obračamo na merodajne funkcionarje, naj v prihodnje za čas procesije ustavijo avtomobilski promet na državnih cestah in drugod, kjer se procesija pomika. Pogrešali pa smo pri procesiji zastopnike nekaterih javnih uradov, dasiravno so bili vsi povabljeni.

Lurška kapela

(Mekinjce)

Lična kapelica lurške M. B. v Godiču, zidana l. 1899, je bila potrebna nekaterih popravil, katera so se izvršila letos. Da se pokrijejo stroški, bo v ta namen popoldanska pobožnost,

zastopniki. Pri tej priliki so bile razdeljene orožnikom za njihovo uspešno izvrševanje službe razne nagrade. Med drugimi so dobili nagrade narednik dravskega polka Karol Hlišek, ki je aretiral zstnega razbojnika Mohorka; narednik istega polka Franc Sleder, ki je odkril ponarejevalce naših novčanic. Dalje sta dobila nagrade od 100 Din orožnika Končar in Zajdela. Nagrado belgrajskega lovskega združenja za preganjanje divjih lovcov po 500 Din so med drugimi dobili orožniki Ivan Tavčar, Maks Sluga in Adam Viševnik.

d Nova avtomobilska proga. Od 1. t. m. dalje je pričelo avtopodjetje Pečnikar redno obratovati na progi Ljubljana—Grosuplje—Dobrepolje—Zvirče in obratno. — Odhod iz Zvirče ob 5.10 zjutraj, prihod v Ljubljano ob 7.15. Odhod iz Ljubljane ob 15.30 pop., prihod v Zvirče ob 17.40.

d Podpisan in proglašen je zakon o javnih beležnikih ali po domače o notarjih.

d Astronomski observatorij (opazovalnico zvezd) grade v Belgradu. Bo prva na Balkanu.

d Proračun mesta Splita za l. 1931 znaša 36 milijonov Din.

d Slovenski čevljarji se organizirajo. Zadnji dan maja se je vršil v Celju ustanovni občni zbor Zveze čevljarjskih zadrug za dravsko banovino. Predsednik g. Krajer je otvoril občni zbor in pozdravil posolne odposlance devetih čevljarjskih zadrug, ki imajo več kot 1600 članov — čevljarjev. Izvolili so nov odbor in si začetni smernice za bodoče delo v korist slovenskih čevljarjev. Zveza se udeleži po svojih zastopnikih mednarodnega kongresa evropskih čevljarjev, ki bo letos od 10. do 15. septembra na Dunaju.

d Škrlatca se je razpasla v ptujski okolici. Od šestih so bili trije slučaji smrtni.

d Hišo z gospodarskim poslopjem je upepelil požar kmetu Dernjaču v St. Petru pri Oleščah (Štajersko).

d Požar je uničil gospodarska poslopja posestniku Francu Rajku na Tolstem vrhu pri Novem mestu.

d Hlev, svinjaki in 12 prašičev je zgorelo posestniku Staretu v Škrkljevem pri Št. Rupertu na Dolenjskem.

d Kite so se ji užgale. Pred dnevi je zjutraj v štedilniku zakurila Cilka Kocijan, ki je uslužbena v gostilni g. Gustava Murana na Bregu pri Novem mestu. Dolge lepe kite, na katere je bila zelo ponosna, ki so ji nespletene visele na prsi, so se ji pri tem hipoma užgale in zgorele do vratu, še preden se je zavedla, kaj se godi. Dekle je zavpilo in si hitro z rokama stisnilo lasse ter s tem pogasilo plamen. Sreča v nesreči je, da se ji niso užgali še lasje na glavi, kar bi bilo lahko imelo težke posledice.

d Ker je bil nekoliko okajen. Te dni se je na cesti Koprivnica—Varaždin pri

vasi Vrnovec pripefila težja avtomobilska nesreča. Pozno v noč se je peljalo v osebnem avtomobilu iz Varažдина sedem oseb. Šofer, ki je vodil avto, je bil nekoliko okajen in je vozil z največjo hitrostjo. V trenutku pa, ko je avto dosegel svojo največjo močno hitrost, je izpustil iz rok krmilo. Avto je zavozil v cestni jarek in se prevrnil. Priletna Sofija Jurinec je bila na mestu mrtva, trije potniki pa so dobili tako težke poškodbe, da so jih morali prepeljati v varaždinsko bolnišnico. Ostali s šoferjem vred pa so dobili le lažje poškodbe.

d Al' dneva ne pove nobena pratka. V Slov. Bistrici je umrla 76 letna Leopoldina Stiger, dobrotnica revežev. — V Preski pri Medvodah je preminula Jerica Novljan, soproga gostilničarja. — Nagloma je odšel v Ljubljani na drugi svet 83 letni Josip Benedek. — Preminul je v Ljubljani preglednik mestnega dohodarstvenega urada g. Franc Grobelnik, mož globoke vere. — V Mariboru je odšel na drugi svet 81 letni upokojeni nadučitelj g. Josip Mavrič. — V mariborski splošni bolnici je umrl posestnik Ivan Ravber, doma iz Občine pri Trstu. — V Ljubljani je zaspala v Gospodu verna gospa Franja Žužek, roj. Selan. — Pri Sv. Tomažu pri Ormožu je odšla na drugi svet Julijana Meško, soproga bivšega deželnega poslanca in mati g. kaplana pri Sv. Magdalenii pri Mariboru. Daj Gospod vsem večni mir in pokoj!

d Zamahnil in odsekal sinu roko. Ko je sekal drva, ki mu jih je na tnalno postavljala 9 letni sin Janez Horvat iz Budine pri Ptujju, je oče zamahnil in odsekal sinu roko. Zadeva je vzbudila veliko pomilovanje v vasi in v mestu. Po dveh tednih, odkar se je nesreča zgodila, pa lahko rečemo, da ne bo treba roke odrezati, ker deček s prsti že miga. Da nesrečni slučaj ne bo imel zlih posledic, se moramo prizadeti zahvaliti primariju ptujske bolnišnice g. dr. Kiharju radi dobro uspele operacije; saj se je roka držala samo še za kožo.

d V prostore »Ljudske samopomoči« v Mariboru so vlomili neznaní svedrovcí. So odnesli gotovine za 3850 Din, sto šil-

gov in briljantni prstan v vrednosti 13.000 Din.

d Lisico je zgrabil za košati rep. K posestniku Francetu Novaku na Ratežu pri Novem mestu je prišla ponoči lisica po svoj plen v kurnik, kjer je prenočevala koklja s svojimi piščanci. Gospodar je slišal kurji krik, šel je gledat, kaj se godi v kurnici in našel tam lisico. Ni dolgo pomišljal, ampak je hitro zgrabil lisico za košati rep ter naročil ženi, ki je tudi prišla zraven, naj mu prinese sekuro. Lisica pa je med tem polomila z gobcem nekaj klinov pri kurniku ter zgrabila gospodarja močno za roko, vendar je pa ta ni izpustil. Ko mu je žena prinesla sekuro, je tolkel lisico tako dolgo po glavi, dokler je ni ubil. Rana na roki ni nevarna.

d Zaradi vohunstva v prid neki tuji državi je bil 30. maja t. l. pred vojaškim sodiščem za oficirje v Belgradu kaznovan s smrtjo Svetomir M. Novaković, uradnik v ministrtvu vojne in mornarice.

d Pogreša se Alojzij Jesenšek, vulgo Očakarjev, 54 let star, velik, močan, sivih las, slaboumen, v zelene hlače in plavo srajco oblečen. Odšel je 19. maja 1931 proti Vačam ali Moravčam in se ni več povrnil. Ako kdo ve kaj o njem, naj blagovolji sporočiti na naslov: Jesenšek Peregrin v Izlakeh št. 54, pošta Izlake-Medija pri Zagorju ob Savi.

— Opozarjamo na oglas družbe Commerce, Tavčarjeva ulica 2, prvo nadstropje, ki prodaja manufakturno po izredno nizkih cenah.

d V Domžalah je prevzel fotografski atelje poleg kolodvora, znani fotograf iz Brezovice g. J. Pavlovčič, katerega toplo priporočamo.

— Pri poapnenju arterij, možgan in srca se z dnevno uporabo male množine naravne »Franz-Josef« grenčice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti učitelj klinik za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljšie uspehe za čiščenje črev celo pri polstransko ohromelih bolnikih. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
 v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
 Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
 poroštva l. t. d.

združena z darovanjem, v nedeljo 21. t. m. ob poltreh popoldne in sicer ob vsakem vremenu. Pele se bodo ob tej priliki takozvane turške litanije. Bog bodi plačnik vsem dobrotnikom!

Flajšmanova proslava. (Dol pri Ljubljani.)

V prijazni vasi Beričevo, ki spada v župnijo Dol, so v nedeljo popoldne slovesno odkrili spomenik pred rojstno hišo prvega slovenskega skla datelja Jurija Flajšmana. Domači pevci so ob sprejemu ljubljanskih gostov zapeli njegovo pesem »V Gorenjsko oziraj se«, šolska mladina pa je zapela Flajšmanovo »Metuljček«. Kljub slabemu vremenu je prisostvovalo par tisoč ljudi slovesnemu odkritju spomenika. Zastopana je bila tudi Hubadova župa iz Ljubljane pod vodstvom g. dr. Sviglja, ki je zapela dve Flajšmanove pesmi. Govorniki so izvajali in proslavljali Flajšmanove zasluge in ga priznavali kot predhodnika slovenske glasbe. G. prof. dr. V. Rožič je primerjal koroskega Slovence Kosata, ki je vse svoje prelepe slovenske melodije pustil v tujini Nemčurjem. A Flajšman je ostal zvest svojemu narodu iz katerega je izšel in v katerem je tudi ostal. Slovenski narod je bil teptan in zaslužjen v Flajšmanovi dobi, a narod je zmiraj stal, čeravno je vse vihar razdejal.

Berite!

(lg)

V nedeljo 14. jun. bo letos v naši fari prvo sv. obhajilo otrok. Otroci se zberejo ob 5.45 pred šolo, odkoder gredo v spreduv v cerkev, kjer bodo med prvo sv. mašo prejeli prvo sv. obhajilo. Po maši gredo prvoobhajanci, kot druga leta, v Katol. dom, kjer bodo pogosteni kot se spodobi za njihovo najlepši življenjski dan. Tudi starši in sorodniki so vabljeni v dvorano, pa tudi drugi ljudje, kolikor bo še prostora. Po zajtrku se bodo dali otroci skupno fotografirati. Če bodo starši želeli svojega otroka še posebej fotografirati, bo tudi v ta namen fotograf na razpolago. Nedelja prvega sv. obhajila je v naši fari vsako leto najprijetnejši praznik, zato upamo, da bo enako tudi letos. — Viški vasi je podružna cerkev vsa prenovljena znotraj in na zunanji, kakor tudi zid okrog cerkve. Vsa ta dela je prav lepo in okusno izvršil zidarSKI mojster Stojc iz Iga. V iški vasi smo dobili že četrto gostilno.

Napredujemo

(Begunje pri Cerkljici)

S hvalevredno vnamo so si začeli tukajšnji kmetovalci graditi gnojnične jame. Lansko leto in letos so jih veliko sezidali. Dokler je cvetela lesna kupčija, ni bilo posebnega zanimanja za poljedelstvo. Kajti les je bil za vse prebivalstvo glavni in najboljši vir dohodkov. Zemlja pa je težka za obdelovanje. Odkar se pa les slabo prodaja, nas pa razmere kar silijo, da začnemo bolj misliti na poljedelstvo in živinorejo. Tudi za sadjarstvo se kaže vedno več zanimanja. Nekateri gospodarji imajo zasajene že prav lepe sadovnjake. — Telefon dobimo v bližnjem času. Drogovi so že postavljeni. Spejlan bo čez Otave, Rakitno naravnost proti Ljubljani. Potem, g. urednik, se bomo z Vami lahko kar pogovarjali. — Kat. prosvetno društvo priredi 28. t. m. v korist Prosvetnega doma veliko tombolo. Glavni dobitki bodo plug, plučje in vreča moke. Posamezna tablica stane 3 dinarje. Segajte pridno po njih!

Belokranjski kotiček

Vino je zorelo.

Pa ni bilo tako, kakor je tedaj, kadar gori voda! Prav zares ga je zorelo 15 hl dobrega »beričanac«, ko je na Telovo ponoči zorela v Beričah pri Metliki zidanca, last nekoga Zumberčana. Kar solze so tekale nekemu, ko je gledal, kako se je v potoku vlija božja kapljica iz gorečih kleti doli v dolino, pa si ga ni mogel privoščiti niti enega požirka ne. Pogorela je vsa stavba, posode in razne vinarske potreščine so uničene. Verjetno je vzrok požaru cigareta!

Povozil ga je

Dne 5. junija ob 9 zvečer je precej hitro vozil skozi Metliko nek voznik iz Hrasta pri Suhorju. Luti ni imel in tako se je pripetila nesreča. Da je podrl in povozil starega Okorna. Mož je dobil težke poškodbe, voznik bo pa težko dobil v svoj zagovor kako opravičila.

NAZNAVILA

z Katoliško izob. društvo Dol pri Ljubljani naznavja, da se bo vršil v nedeljo, dne 14. junija izredni občni zbor in sicer ob 3 popoldne. Vljudno vabljene vsi člani. — Odbor.

n Cerkevno žegnanje pri Sv. Miklavžu na Gorjancih bo v nedeljo 14. junija. Vabljeni vsi prijatelji »dolenjskih planinc«. Za jedila in pijačo pa si naj vsak vzame s seboj, ker gostilničar ni vkljub ponovni prošnji mogel izposlovati dovoljenje za ta dan.

n Radovljiško pevsko okrožje priredi dne 14. junija 1931 ob pol 16 v dvorani Krekovega doma na Jesenicah pevski koncert pri katerem nastopi 7 zborov, ki zapojejo 15 pesmi raznih skladateljev. Tri pesmi pa zapojejo vsi zbori skupno — do 200 pevcev. Prevladuje narodna pesem, izmed skladateljev pa č. g. P. H. Sattner, ker s tem koncertom proslavi radovljiško pevsko okrožje 80 letnico njegovega rojstva. Na koncert se opozarja že danes in prosijo se prijatelji petja, da ga posetijo.

Nove knjige

Sv. Anton Padovanski. Zdi se nam umestno, da opozorimo na molitvenik »Sveti Anton Padovanski«, ki ga je po najboljših virih priredil stolni kanonik Alojzij Stroj in ga je leta 1929 izdala Jugoslovanska knjigarna, da bi imeli Slovenci ob 700 letnem jubileju res dobro knjigo o tem tako priljubljenem svetniku. Vse, kar poudarja v svoji poslanici sveti oče, je v slovenskem jubilejnem molitveniku res lepo podano, saj vsebuje dostaj gotovo najlepši in najboljši svetnikov življenjski v našem jeziku in vse pobožnosti in molitve, ki naj v jubilejnem letu poživijo čestčenje sv. Antona in pripomorejo k poglobitvi verskega življenja, kar je tudi prvi in glavni namen katoliške akcije.

»Odmev iz Afrike«, misijonski mesečnik s slikami. Letnik 28. Blagoslovljen po papežih Piju X., Benediktu XV. in Piju XI. Stane za celo leto 10 Din. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Metelkova t. — Vsebinska št. 6 (junij): Pismo sv. Kongregacije de Propaganda fide — Čudovit je Bog v svojih svetnikih — Zastava Sreča Jezusovega zmogovito prodira v Južni Afriki — Ali res le en sam ... — Veleč. oče Mlakič nadaljuje — Misijonar Poznič v Južni Afriki — Izkaz razdeljenih milodarov v l. 1930 — Podarjeni predmeti v l. 1930 — Posvetitev šole — Pismo na sv. Antona — Uslišane molitve na priprošajo služabnice božje Marije Terezije Ledóchowske.

»Zamorček«, misijonski mesečnik s slikami za mladino. Letnik 19. Prinaša lepe povestice, slike in popise iz zamorskih dežel. Za mladino jako vzgojen in poučen, zato ga čč. gg. katehetom in cenj. starišem toplo priporočamo. Cena na leto 7 Din. Naroča se tam kot »Odmev iz Afrike«, Ljubljana, Metelkova t. — Vsebinska št. 6 (junij): Sv. Anton Padovanski med zamorci — Praznik sv. Rešnjega Telesa v portugalskem Kongu — Mali Francelj — Iz suznja otrok božji — Izpolnjene želje — Kako se igrajo kaferski otroci — Divji zajec — Pisemce zamorčku — Prošnja k Jezusu za pogansko Afriko. Za vse naročnike »Odmev« in »Zamorček« berejo afriški misijonarji letno 500 sv. maš.

Perutninarstvo. Sestavil A. Slivnik. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 40 Din. v platno 60 Din. Knjiga obsega 174 strani, je bogato ilustrovana in lično opremljena. V lahko umljivi besedi opisuje pisatelj vzgojo perutnine raznih pasem, da se perutninarstvo povzpne do večje dobičkanosti tudi po naših krajih. Zelo važno je poglavje o kurjih boleznih, ki obsega vnanje in notranje bolezni, ter razne nezdore in razvade. Dalje, kako zdravimo bolno kuretko. Knjiga je sestavljena po raznih virih in z veliko marljivostjo. Vsi rejci in ljubitelji perutnine naj si nabavijo to izvrstno knjigo.

»Kolesarska«. »Ali se znate voziti na kolesu?« vpraša biciklist, ki je stopil pred prodajalno s kolesa. »Zalibog ne.« »Dobro, potem vas prosim, da pazite pet minut na moje kolo.«

Radio

RADIO-PROGRAM OD 11.—18. JUNIJA.

Vsak delavnik: 12.15 plošče — 12.45 dnevne vesti — 13.00 čas, plošče, borza — 13.00 popoldanski koncert — 22.00 čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan

Cetrtek, 11. jun.: 19.00 Srbohrvaščina — 19.30 Gimnastične vaje — 20.00 Prenos ljubljanske opere. Petek, 12. jun.: 19.00 Smernice sodobnega ljudskega teatra (novi repertoar); narodne igre — 19.30 Francoščina — 20.00 Gospodinjska ura — 20.30 Prenos iz Belgrada. — Sobota, 13. jun.: 19.00 Časnik in časnikarstvo — 19.30 Angleščina — 20.00 Duševna vzgoja otroka — 20.30 Dr. Kimovčev večer: a) uvodna beseda, b) mešan zbor »Ljubljana« — 21.30 Prenos z Bleda. — Nedelja, 14. jun.: 9.00 O tebe-larstvu — 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje — 10.00 Ob 30 letnici smrti pesnika Josipa Murn-Aleksandrova — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Čas, poročila, plošče — 15.30 Koncert radovljiškega pevskega okrožja (prenos z Jesenic) — 17.00 Salonski kvintet — 20.00 Pevski koncert g. Sancina, opernega pevca — 20.30 Poljoča žaga, prof. Noč — 21.00 Prenos z Bleda — 22.00 Čas, dnevne vesti — 22.15 Španska glasba (maddolina in kitara), brata Höfler — 23.00 Napoved programa za naslednji dan. — Ponedeljek, 15. jun.: 17.30 Salonski kvintet — 18.00 Italijansčina — 19.00 Poljščina — 19.30 Pravljice za odrasle — 20.00 Komorni kvintet — 21.00 Salonski kvintet. — Torek, 16. jun.: 19.00 Izdelovanje toliš v rastlinski tovarni — 19.30 Nemščina — 20.00 Recitacije pesni — 20.30 Prenos iz Zagreba. — Sreda, 17. junija: Opoldanski program odpade. 19.00 Portreti iz svetovne literature in umetnosti — 19.30 Ruščina — 20.00 Koroski večer: pevci kluba »Koroskih Slovencev« — 20.45 Grigov večer: a) Uvodna beseda, b) klavir-solo ga. Smak-Svajgarjeva, c) pevske točke gđc. Herta Arko.

Pravni nasveti

Priposostvovanje srenjskega sveta. J. B. C. Sosed ima precej srenjskega sveta prigranje. Ali in kedaj se prisostvuje srenjski svet? Kako bi se priposostvovanje preprečilo? — Tudi srenjski svet se more priposostvovati. Če ga bo sosed 40 let nemoteno užival, ga bo priposostvoval. Če hočete priposostvovanje preprečiti, naj lastnik spornega zemljišča soseda pozove, da umakne ograjo in se odpove užitnju tega zemljišča. Če pa tega ne bo hotel storiti, bo treba soseda tožiti.

Plot ob poti. J. B. C. Sosed je postavil ob poti plot in sicer samo pol metra od cestnega roba. Pot se je vsled tega zožila in je nevarnost, da bodo sedaj vozili po vašem svetu, ki ga imate na drugi strani pota. Kaj storiti? — Če je pot javna (občinska) se obrnite na županstvo in prošite, da županstvo soseda prisili, da plot tako postavi, da voznja ne bo ovirana. Če pa je pot privatna, naj pa tisti, ki po njej vozijo in so sedaj pri vožnji ovirani, zahtevajo, da sosed plot toliko prestavi, da bo voznja tako neovirana, kakor je bila prej. Če tega ne bo hotel storiti prostovoljno, ga lahko tožijo. Seveda bodo morali dokazati, da plot res voznjo ovira. Če pa tega ne bodo hoteli storiti, ampak so pričeli voziti poleg poti po vašem svetu, pa vi lahko vsakega, ki bi peljal po vašem, tožite radi motenja posesti. To tožbo pa je vložiti v 30 dneh. — Glede plota, ki ga ima vzdrževati druga srenja, se zmenite z dotično srenjo, da ga popravijo.

Drevje ob državni cesti. K. S. Z. Ob državni cesti imate vsajeno sadno drevje. Vled izkopavanja cestnih jarkov se zemlja sadovnjaka vdira (ker je svet hribovit) in se vam je zafelo drevje sušiti. Prošili ste že cestarja, da bi se napravila škarpa, da se ne bi svet udiral na cesto, pa se ničesar ne stori. Kam se je obrniti? — Vložite pismeno prošnjo na kr. banškoupravo. Cestar brez naloga nadrejene oblasti ni mogel ničesar ukreniti.

Odklodvina radi vožnje po gozdu. J. B. L. Prodali ste iz svojega gozda več lesa, blode in železniške prage. Ker nimate lastnega pota, ste peljali iz gozda po najbližji poti po svetu vaših sosedov, ki sedaj zahtevajo od vas odklodvino 1000 Din. Škoda, ki ste jo baje povzročili z vožnjo, bodo v slučaju pravde precejni izvedenci in le tako ugotovljeno višino škode boste morali plačati. Da se izognete pravdnim

stroškom, svetujemo, da daste sami po izvedenih ugovorih škodo ter tozadavni znesek plačate največ; če bi se pa ti branili vzeti plačilo, češ, da je prebalo, pa denar založite pri sodišču. — Pravica vožnje po gozdu se ne pripisostvovati, tudi že sami nad 30 let vože po isti poti skozi tuj gozd.

O davku. F. K. Vsem, ki vprašujejo o davkih in jim je nerazumljivo, kako so se jim takšni davki naložili ter ne vedo, kam se je obračati radi morebitnih pojasnil in znižanja, pripravimo, da si kupijo knjižico: »Kako si sam izračunam davek«. To knjižico je založila Kmetška zveza v Ljubljani in stane 2 Din. V knjižico bodo našli odgovor na marsikatero vprašanje o davkih, ki jim je nerazumljivo.

Sporno sadno drevje. J. M. B. B. Vaš prednik je zasadil na zemlji, ki je v mapi zarisana kot občinska 15 sadnih dreves. Sad teh dreves so Vaši predniki uživali nad 40 let povsem nemoteno. Sedaj pa je občinski svet sklenil, daimate več pravice uživati tega drevja. — Če morete Vaše navedbe dokazati s pričami kot resnične, smete sporno drevje še nadalje uživati in tudi posekati ter odpeljati domov.

Razdedinjenje. B. K. V. Napraviti hočete sporok in razdedinčiti hčerko, kateri ste svoječasnno izročili posestvo proti zgovorjeni ročnini; ker pa jo ni plačala, ste jo morali za to tožiti in ste imeli precejšnje stroške. — Če bi hčerka proti Vam zagrešila hudodelstvo, ki je kaznjivo, bi jo smeli radi tega razdedinčiti, ker ste pa bili z njo le v pravdi, čeprav iz krivde hčerke, ni tako pravdanje zakoniti razlog za razdedinjenje in morate hčerki zapustiti (saj) najni delež.

Nujni deleži otrok. B. K. V. Imate tri otroke, ki so že preskrbljeni in ste se vdrugi poročili. Napraviti hočete oporoko v korist svoje žene in vprašate, koliko morate zapustiti otrokom od premoženja, ki ga cenite na 75.000 dinarjev. Če znaša čista zapuščina 75.000 Din, morate svojim trem otrokom zapustiti najmanj tri osminke premoženja, ženi pa pet osinink. Na vsakega otroka pride po 9.375 Din, na ženo pa 4.687 Din.

Oblika oporoke. K. B. Veljavna je oporoka, če jo zapustnik sam napiše in podpiše. Če jo pa napiše druga oseba, jo mora zapustnik podpisati in dati še podpisati pred pričam, od ka-

terih morata biti vsaj dve istočasno prisotne. Vse priče so morajo podpisati kot »priče oporoke«. Komur zapustnik kaj zapusti, ta ne more biti niti pisec niti pričja oporoke.

Življenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

»Izdajstvo?...« je odgovorila... »To bi bila zanj rešitev!«

»In če bi mu bratov zapor prinesel nov napad? Če boste videli, da je bolan, da je še bolj bolan zaradi tega, kar ste mu storili vi?...«

Našel sem edini dokaz, ki jo bo mogel prepričati. Čudno naključje! Miril sem jo, jo prepričeval, naj ničesar ne začneja, jaz, ki se je v meni takoj porodila strašna misel: da je bil človek, ki je izvršil zločin, ki je bil poslušno orodje v očimovih rokah, da ta človek ni bil nihče drugi kot ta propadli brat, in da sta Edvard Termond in Rošald ena in ista oseba...

XV.

Noč, ki sem jo prebil po tem razgovoru, mi je ostala v spomину, ker je bila najbolj razburjena od vseh, ki so se kdaj zgrnile name. Vse okrog mene je spalo, samo jaz nisem našel pokoja, ker me je držala budnega ena sama misel, ki mi je razjedala srce.

Podoben sem bil jetniku, ki je že preiskal in preskusil vse prostore divje celine, zidovje, strop, tla, in ko že stotič tresse omrežje na oknu, čuti, da se ena palica omrežja udaja njegovemu pritisku. Komaj, komaj si upa verjeti tej sreči in sede na tla, ves neumen nad samo mislijo, da bi se mogel morda rešiti.

Po tolikem času, ko sem bil kakor zapahnen v svoji stiski in na vseh straneh zadeval na nepremagljive ovire, se mi je na mah odprl tak pogled naprej.

»Mirno krič« sem si dejal, ko sem korakal od enega konca salona do drugega. Sam sem se bil zatekel, ne da bi se bil dotaknil jedi, ki mi jo je prinesel sluga.

Prišel je večer, prišla je noč. Zasvetila se je jutranja zarja, za njo visoki dan — jaz pa sem bil še vedno tu in sem hotel v vrtincu misli in novih domnev jasno videti samo en dogodek, sam po sebi

zelo preprost — a v ostrem napadu sumenj, v ka- terih sem se nahajal ni bilo pravzaprav nikakih preprostih dogodkov.

Bil sem že preveč navajen na te notranje ne- vihte, da ne bi vedel, da se je mogoče iz njih rešiti le na ta način, če se opiram predvsem na jasna in dognana dejstva, ki so kakor močne skale. Teh ne more nihče izpodmakniti. V tem slučaju je bilo samo dvoje takih dejstev: izvedel sem, da brat gospoda Termonda, ki so ga imeli vai za mrtvega in ki očim ni nikdar o njem govoril, živi. To je bilo prvo dejstvo; drugo pa je bilo to, da ima ta brat, ki je brez časti, v vsakem oziru oporočen, propadel, brez dohodkov, naravnost strašno oblist nad svojim bratom, mojim očimom.

Prva stvar je bila razumljiva sama po sebi. Bilo je čisto naravno, da gospod Termond ne bo prekleivalo zgodbe o bratovem samomoru, ki si jo je sam izmislil in se tako postavljal na laž, ne glede na to, da je na ta način rešil brata ječe. In ni prav zelo prijetno, da bi človek priznaval za svojega najbližjega sorodnika tatu, poverjalca in ubežnika... A to ni navsezadnje nič drugega kot kruta neprijetnost.

Drugače je bilo z drugim dejstvom. Prevelika razdalja je bila kljub vsemu med očimovim priznanjem in med strahom, ki mu ga je povzročal brat. Strahoviade, ki jo je Edvard Termond izvajal

Tako izgleda terpentinovo mlo Gazela

ki ga danes z uspehom uporablja na stotisoče gospodinj!

18

RAZNO

Na lupini se mu je spodešilo. Pred kratkim je umrl v Newyorku po Zednjenih državah najbolj mani zračni akrobat (televade) Stevens na ta način, da je spodrsnil na pomarančni lupini in si je zlomil pri padcu tilnik. Omenjeni se je igračkal leta in leta z življenjem. Proizvajal je na obče ob- hodovanje najbolj vrato- lomne vaje v zraku. Skakal je z enega letečega aeroplana na drugega in to s tako sigurnostjo, ka- kor bi bilo nekaj samo po sebi umevnega. Skočil je s pomočjo padala iz višine 11.500 m in dose- gnil nepoškodovan zem- ljo. In zdaj je umrl, ker mu je spodrsnilo na — lupini!

Čudna jezera. Na zem- lji poznamo različne vo- de, ki imajo zelo čudne lastnosti, tako da se zdi na prvi pogled, da so te lastnosti popolnoma v na- sprotni z naravnimi zakoni. Blizu mesta Quickborn se nahaja n. pr. jezero, čigar površina se ob suši dviga, ob deževju pa pa- da. Ta pojav al razlagajo tako, da je jezero pod zemljo zvezano z vrtina-

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško spisal Paul Keller, prevela Marija Kmetova.

»S tem iz prisilne delavnice!« je ječaje zavpila Boštjanka. »O ti ljubi Bog! V Hamburgu! V tem pregrešnem mestu! Zdaj je pa vsega konec! S tem — s tem...«

Boštjanka si je roke in lakti zavila v predpas- nik, nagnila glavo nanje in dolgo ihtela. Ko je sled- njič z vprašanjem, kakšen da je naslov, utrujeno dvignila glavo, je bilo mesto, kjer je stala bosa ženica, prazno.

»Sobrovka — Sobrovka!«

Planila je v dež.

»Sobrovka!«

A žene, ki jo je klicala, ni bilo več.

— :: —

Zvečerilo se je, nevihta se je polegla, a skozi okno je sijalo večerna zarja nepristne, zamolkle cekine skozi okno. Boštjanka je pletla nogavico. Zdaj pa zdaj je zahlipala in si obrisala solzo. Hrepenela je po Mini in — po Loizetu.

Gospodarnik je prišel v hišo, da bi dobil na- ročila za prihodnji dan.

»Pusti za zdaj,« je dejala Boštjanka. »Mino vpra- šaj, saj greš na kolodvor s kolesjem ponjo.«

»Prav,« je odvrnil gospodarnik in obotavlja je se odšel iz sobe. Zumaj je sedel na klop, ki je bila še mokra od dežja. Čez dvorišče so frčale lastovke. Večno lačni ptički so se morali nekaj ur postiti in so si zdaj hlasno iskali živeža. Kokoši so se mastile

z glistami, Tone je prišel ves premočen in s krva- večim licem domov. Maček, ki ga je hotel »utrditi« v dežju, ga je prav neousmiljeno opraskal. Fant je sedel poleg Jožeta, plosknil po mokrih hlačah in dejal:

»V Loki ni nič novega!«

»V hišo pojdi in se preobleci, preden se Mina povrne.«

»Oh, tista Mina!« se je namrgodil Tone. Vendar je sklenil, da bo slušal Jožetov svet in bo že kje razobesil svoje oblačilo, da se posuši. Nato je vprašal:

»Ali si videl našega mačka?«

»V hlevu je in se greje. Pri miru ga pusti!«

Tone je še nekaj časa počakal. Videl je, da je Jože prav tako redkobeseden ko Mina. Nerad ga je slušal, kakor tudi sestro, a slušal ga je le.

»V Loki nič novega!« je ponovil in odšel v hišo. Sklenil je, da bo ujel živo miško v past in postavil mačka pred mišnico, »da se mu bodo kar sline ce- dile.« A on bo mačka trdno držal in nato spustil miško. To bo strašna kazen za mačka! Svojo mokro obleko je polagal kos za kosom, najprej srajco, nato hlače in še jopič na prežvekujočo kravo, da bi se v njegov lastni blagor posušila kar na kravi. A ži- vinče se vendarle ni obneslo kot sušilnica. Kar naglo je krava otrešla Tonetova oblačila, da je vse popadalo v gnoj in se hudo onečedilo.

Tudi načrt z mačkom in miško se je ponesrečil, in sicer je bil uspeh vse kazni ta, da je bilo Tone- tovo lice spet razpraskano, miško pa je maček požrl. Nič ni bilo novega v Loki!

— :: —

Gospodarnik Jože se je peljal v mesto po Mino. Nav- zlic nevihti je bilo vendarle soparno. Smreke so opojno dehtele. Ptički so se hrupno spreletavali.

nad svojim bratom, ni bilo mogoče razlagati a tem, da je grozil očetu, da se vrne domov. To bi ne imelo drugih posledic kot škandal med presenečenimi ljudmi.

Mati je bila lahko zadovoljna s to razlago, ker je videla v svojem možu človeka plemenitega srca, blage duše, meni pa to ni moglo zadostovati.

Padlo mi je na um, da temu nevarnemu bratu prihrani vojaško kazen, opravičevati očimovo omahljivost in nemir, ki je izviral iz njega? Jaz sem videl drug razlog za to moč, ki jo je Edvard imel nad njim, neko temno, strašno vez, ki je neločljivo vezala oba človeka drugega na drugega.

Začel sem misliti, da je morda očim najel brata, da je ubil mojega očeta. In če bi bilo to res, če bi morilec imel pri sebi kakke dokaze, ki bi pričali o tej zločinski zvezi. Brez dvoma je imel napram državnih oblasti roke vezane, a to je moglo vso stvar razložiti le materi, kako da bi opravila v strah ljubečega moža, da bi pomirili svojo jezo?

»Mirno kri,« sem si ponavljal, »le mirno kri! Na vso moč sem si prizadeval, da bi v duhu obnovil vse podatke, ki sem jih imel o zločinu. Slo mi je zato, da bi poiskal, ali bi ostala potem kaka še tako majhna stvar, ki bi jo ne bilo mogoče razložiti z domnevo, da sta Rošdal in Edvard ista oseba. Vse priče so izpovedale, da je bil Rošdal velik in močan, mati mi je opisala Edvarda kot orajškega in debelega.

Res da je preteklo petnajst let med človekom, ki je bil leta 1864 morilec in 1879 postaran veseljak, a to ni moglo nič ovirati dejstva, da je to eden in isti človek.

Mati je omenila Edvardove oči, ki so bile modre in blede kot oči njegovega brata. Vratar v hotelu Imperialu je pa v svojem pričanju, ki sem ga tolikokrat prebral, da sem ga znal že na pamet, tudi govoril o barvi oči domnevnega Rošdala, ki so bile po njegovih besedah zelo modre in zelo jasne. Zaprnil si je to podrobnost, ker je bila v močnem nasprotju z zagorelim Rošdalovim obrazom. Edvard Termond je dan po svojem zlaganem samomoru pobegnil v Ameriko in kaj mi je že povedal gospod Messol? Se zdaj tujem kako sem ti ponavljal z njegovim piškajočim glasom in s poučljivo kretnjo njegovih rok: »Tujec, ki se je naselil v Ameriki...« Da bi ne bilo zaradi zunanjih vzrokov nemogoče, da bi Edvard po zločinu šel v Ameriko, se mi ni zdelo verjetno.

Da bi se čimbolje prepračil o vsem, sem v

duhu preletel vso zgodovino kločina prav do hipa, ko so očeta pisma vrgla prvo sumnjo na gospoda Termonda, to se pravi do januarja 1864. Da ne bi prav nobena senca osebnega sovraštva mogla vplivati na mojo sodbo, nisem oseb imenoval z imeni. Ponavljal sem si to nesrečno zgodbo, zaradi katere sem toliko trpel, čisto suho, kot da se spominjam nekega daljnjega dogodka, ki se me pravzaprav nič ne bo nikdar njegova.

Nekdo je blazno zaljubljen v ženo svojega zapupnega prijatelja. Ve, da je ta žena čista in vzvišena nad vsako senco dvoma; če bi bila prosta, bi ga najbrž ljubila, to čuti in vidi; a ker ni prosta, ne bo nikdar njegova.

A ta človek ima tako ognjeno navado, ki iz poštenih ljudi dela zločince: je nasilen in razbrzdani v strasteh, ne pozna pomislekov, je oblastne volje, navajen je, da podira vse ovire pred sabo.

Opazi, da postaja prijatelj ljubosumen. Se malo časa in vrata njegove hiše mu bodo zaprta.

Kako, da se mu v tem položaju ne bi vsilila misel — če bi izgubil mož, potem... Premišlja in sanja o smrti tistega, ki je edina ovira na poti do njegove sreče. Ta misel mu zmeša glavo. Premetava jo po duši in polnogoma ga vsega prevzame.

Tako polagoma pride do tega, da si reče: »Če bi si upal...« Tu se začenjajo vsi najstrašnejši zločini. Misel se mu v duhu bolj in bolj jasni. Pride na to, da bi lahko dal ubiti tistega, ki ga sovraži, in o katerem čuti, da mu to sovražno vrača.

Ali nima neke daleč bednega, nič vrednega brata, o katerem ves svet ne le da ne ve, kje se nahaja, ampak je tudi prepričan, da ni več živ. Kje bi našel boljše orodje za zločin, kot je ta izprijeni, vsega potreben brat, ki mu je vdan zato, ker mu pošilja denar.

In skušnjava dan za dnem rase. In kmalu pride ura, ko je skušnjava močnejša kot vse drugo. Ta človek se odloči, da bo tvegval to najvišjo igro in pokliče brata v Pariz. Kako?

Pošlje mu eno ali dve pismi, ki izgubljenemu bedaku vzbujajo upanje, da bo zaslužil ogromno vsoto denarja. Istčasno pa mu stavijo kot pogoj, da mora na vsak način potovati popolnoma skrivaj. Brat sprejme ponudbo.

Ko se je zavaroval z vsemi raznovrstnimi ukrepi, se izkrca v Evropi. Kaj je lažjega kot to. Saj ta propadli človek, ki se je izgubil iz življenja nima ne sorodnikov, ne znancev. Ze leta in leta živi brez imena, na slepo srečo.

Potem se brata vidita...

Saj se vse tako sklada in ujema. Mislil in ugot. bal sem naprej.

Bogati brat obljublja ubogemu krvavo plačilo. Ponuja mu denarja, mnogo denarja: sto tisoč, dvestotisoč, tristo tisoč frankov. Kakšni nagibi naj bi izgubljenega reveža ovirali, da jih ne bi vzel? Načela poštenja? Kaj briga poštenje človeka, ki je iz razuzdanosti prišel do tatvine!

Vsa leta sem pod vplivom svojih maščevalnih misli preveč stalno prebiral razne dogodke in razprave po časopisih, da ne bi vedel, kako postane človek morilec. Če potrebuje denarja in če je od prej navajen razkošja, pa je pripravljen, da postane karkoli, tudi morilec. Koliko obdov z noči so zadali, koliko strelov izstrelili iz samokresov, koliko kapelj strupa vili v čaše za popolnoma negotov dobiček, v najbolj nevarnih okoliščinah, samo zato, da bi potem krvavi zaslužek razmetali in zapravili v kaki luknji.

Kaj pa strah pred moriščem?

Če bi tega poznali, potem bi nihče več ne moril. A zločinci ne gledajo daleč v prihodnost, ker jih sedanost preveč priklepa nase. Podoba sedanosti zakrije vse druge podobe, vskrva vse vse dušne in telesne sile. Stara mati, ki umira, lačni otroci, obupana žena — ali so te podobe kaj vplivale s svojimi posledicami na pijance, igrače in babjake? In prav tako je s pomisleki in žalostnimi slikami sodilca, ječe in vislic. Kadar človeka obsede pohlep po zlatu, bo ubijal samo zato, da ga dobi. Takrat so vislice daleč, vrata beznice pa so prav blizu, na oglu ulice in lopov zakolje starega upokojenca kakor mesar zakolje vola, samo zato, da gre potem tja dol, v umazano krčmo. Zepi so polni in poželenju so vsa vrata odprta.

+ Povsod kregan. Sodnik tatu: Zakaj ste ukradli blago, denarja pa niste ukradli? — Obtoženec: No, zdaj pa še vi, gospod sodnik! Saj me je že žena dovolj kregala zaradi tega!

+ Po ovinku. Gospod krčmar, rad bi bil na vašem mestu. — Dvomim, da bi bili zadovoljni, jaz imam težke skrbi. — Tako težkih gotovo ne, kakor jaz. Ze dve uri si zaman belim glavo, kako bi vam plačal obed.

Večerno solnce je bledele na nebu. »Nič ni v Loki«, je dejal fant prej.

Res, nič ni bilo, vsaj njemu ni bila Loka nič več nič. To se mora nehati. Jože je premišljal o svojem življenju. Poleg njegove zibelke je stala krsta njegove matere. In prišla je mačeha. Ničesar mu ni prizadejala, ničesar hudega ne, a tudi ljubeznivega ne. Držala se je navodila mačeh: »Saj mu nič nočem; vsega ima dovolj.« Tako je vedno rekla očetu, če se je kdaj spomnil, da Jožetu ni dobro. Oče, ki je bil nekoliko starejši ko žena in se tudi ni mogel več toliko zoperstavljati, je hotel, da je le mir v hiši in ni maral niti videti, kako je bil otrok rajne žene zmeraj v senci ali vsaj v polseni, otrok žive žene pa zmeraj v najtoplejšem solncu. In tako je slednjic zapustil oče posestvo mlajšemu sinu, njemu, starejšemu pa je le izplačal doto. Tedaj je bil Jože zapustil dom. Malokdaj je kaj zvedel o mačehi in svojem polbratu. Dobro se jima je godilo. Nekoč sta mu sporočila, da sta postavila očetu nagrobni spomenik in če pride na odkritje. Odvrnil je, da ne pride in tudi venca ni poslal. Zmeraj pa je ob obletnici očetove smrti dal za mašo. Takrat je šel v cerkev, pa kar ni mogel moliti, ker si je moral venomer prigovarjati, da oče pač drugače ni znal in to prigovarjanje mu je tako napolnilo dušo, da je bil vesel, če je prišel do enega samega očenaša in če je vedrih misli odšel iz cerkve. Tedaj je bil Jože prišel k Boštjanovim za gospodarnika. Težko mu je bilo služiti, ko je bil sam sin imovitega kmeta. Hudo mu je bilo delovati na tujem posestvu, sejati ondi, koder so drugi želi in v duhu videti na svoje lastno širno polje. Pa je čas tudi njemu izgubil s čela jezne gube in jo omilil trpko žalost v njegovih očeh. Privadil se je novemu življenju. Začel je spoštovati vdovo Boštjanko, ki je tiho in ži-

lavo prenašala svojo usodo, vse svoje britkosti in težave polagala v božje in svoje roke in ni pričakovala pomoči od ljudi ali srečnih naključij in ni omagala v najhujših dneh. Tudi to je ganilo Jožeta, kako je ona ljubila svoja otroka. Seveda so bili vsi njena last. Velike je bila razlika, ki jo je videl v mladosti teh otrok in svoji lastni mladosti brez ljubezni. Počasi se je začelo jasni v njegovi preprosti pameti in spoznal je, kaj je krvna mati in kaj mati iz dolžnosti, kaj je prava mati in kaj mačeha. »Saj mu nič nočem, vsega ima dovolj,« pravi mačeha. »Vse mu dam, vsega naj ima v izobilju, vse — tudi življenje — le za otroka,« pravi krvna mati.

Tako je, da Jože je večkrat razmišljal o tem. Ali je bilo to naravno? Pri kmetovanju je večkrat opazil, kako je bila kaka mačka z mačicami druge mačke prav tako nežna ko s svojimi lastnimi mačicami; kako je kaka psica, ki je imela le enega psička, prevzela mladiče druge psice, ki je imela preveč nadležnega drobiža, in pazila na tuje malčke z yso materinsko zvestobo. Raca je vodila piščeta, sinička je pitala požrešno, malo kukavico. Tako je bilo pri živalih. A pri ljudeh je bilo drugače; kakor da se oddaljuje od narave. Preprosta kmečka pamet je za slutila prepad, dasi ni našla razlage v učenih besedah. Polagoma je zapazil Jože, da mu je delavna gospodinja bolj in bolj všeč. Tudi otroke je imel rad. Človek se kmalu navadi na kakega psa, počasi na kakega tujega otroka. Jože je to družino tako vzbujal, kot bi bila njegova. Ponosen je bil na Mino, močno ga je skrbel Lojze, zelo rad je imel Toneta. Le Bernard mu je bil zmeraj tuj. Z vsemi se je tikal, gospodinja pa je vedno vokal.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

mi, ki delujejo kot asekke. Zanimivo je tudi jezero Mo-Fjord blizu mesta Bergen, ki ima tri vrste vode. Gorenja plast vode je sladka, ker prihaja iz nekega potoka. V tej plasti žive tudi samo sladkovodne živali. Srednja plast vode je slana, ker prihaja v jezero iz morja, in v tej plasti žive morske živali. Spodnja plast pa je »plast smrti«, kjer žive le še neke vrste bakterij. Zanimivo pa je, da se te tri plasti vode nič ne pomešajo med seboj, tudi ob vliharne vremenu ne. V Alžiru pa je neko jezero, ki ima popolnoma črno vodo.

Dobro posojilo. »Posodi mi tisoč dinarjev, pa mi jih izplačaj samo petsto! Tako mi jih boš dolžan že petsto in jaz tebi petsto, pa bova kvit.«

Svak cesarja Viljema — natak. Neka restavracija v Luksemburgu dela zase sledečo reklamo: »Pri nas vam bo stregel sam svak blivšega nemškega cesarja.« In res je v tisti restavraciji uslaben kot natakar mož cesarjeve sestre, Zubov. Počuti pa se v tej službi menda prav dobro, kakaj natakarstva noče pustiti, dasi ga je k temu skušala pregovoriti cesarjeva družina.

Mali oglasnik

Okrajne zastopnike

za vse sreže sprejmemo, tudi proti fiksnim plačil. Pripravno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na »Union«, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III.

Kolesarji! Pred nakupom si oglejte našo bogato zalogo koles, prvovrstnih znamk kakor: Dürkopp, Steyr, Eska in drugih. Cena kolesom že od 1200 Din naprej. Andrej Lipar, P. Cerklje pri Kranju.

Dobrih čevljev vam ni treba plačati drago, dobite jih po zmernih cenah pri Jernej Jeraj, Zapoje 10. Smednik. Poizkusite! Pišite dopis: lco.

Hiša na prodaj. Proslor. gasilno društvo v Mavčičah prodaja javni dražbi dne 28. junija ob 10. uri dopoldne hišo s sadnim vrtom ob cesti na lepem kraju 1/2 ure od postaje. Vključna cena 20.000 D.

Vrhovo protje, suho, prvovrstno go eno, 400 do 500 kg prodam. Cena Din 3'25 za kg. Naslov pod štev. 6460.

Nastilnica dobro hranjena naprodaj za Din 2500.—, Škafar, Rimska c. 11, Ljubljana.

Iščem kavararja, ki je tudi poljskega dela. — Franc Juvan, Sred. Gameljne, p. št. Vid nad Ljubljano.

Meško kolo malo rabljeno, se ugodno prodaja. Marjeta Murovec, Trzin 29.

150 do 300 dinarjev dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstev! Za odgovor znamko! Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307.

Rože divjačine vseh vrst kupuje stalno Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica.

Krojaškega vajenca sprejemem takoj. Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 6553.

Mizar. učenca sprejme takoj. Ig. Vurnik, Višmarje 36, p. št. Vid nad Ljublj.

Prodajam pletilni stroj

za nogavice, dam delo, plačam za par nogavic Din 5'—; zaslužek mogoče na dan Din 80'—, Ivan K., Ljubljana VII, Kavškova cesta 16.

Deklo zmožno tudi poljskih del, sprejemem. — Franc Juvan, Sr. Gameljne, p. št. Vid nad Ljubljano.

Harmonika, Lugasova, troredna, dobro ohranjena naprodaj št. Vid št. 42 nad Ljubljano.

6 parcel z lepo hosto in kozolecem ob državni cesti, (postaja) Grobelno, napreda. Terezija Cmok, Stopče—Grobelno.

Košnja se odda na — Izanski c. št. 30

Voz dirca nosilnost do 2000 kg, pripraven za prevažanje sodavice ali piva, prodam po nizki ceni. — Sprejemem tudi učenca za kovaško obrt z vso oskrbo v hiši. Jernej Pirnat, kovač, Jarje pri Domžalah.

Oskrbnika sprejemem na večje posestvo med Ljubljano in Litijo, pol ure od postaje in šole, v hribu. Prednost ima družina s par odraslimi otroci, ki se razumejo na živinorejo, posebno na rejo mlade plemen. živine in na mlekarstvo za izdelov. črnega masla. Plačilo rajraje zemlja za pridelovanje živin in v polovica dohodkov pri živini, sicer po dogovoru. Potrebno spričevalo gosp. župnika. Nastop z julijem. Naslov v upravi pod št. 6584.

Služnikajo raje starejšo iščem, ki se razume na gospodinstvo in ima veselje do živine in tudi za poljska dela ter zna tudi kuhati. Naslov v upravi pod št. 6586.

Vajenca in pomočnika za kolarsko obrt sprejemem takoj Franc Petkovšek, kolar, Drenov grič 28, pošta Vrhnika. — Vsa oskrba v hiši.

Čevljarskega vajenca 14—15 let, sprejemem. Hrana in stanovanje pri mojstru. Prednost sinovi revnih staršev. Pojasnila daje Zagar Josip, čevljarski mojster, Dol. Boštanj ob Savi.

Z našo umetno moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno obetno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekle stekle s 150 litrov Din 50'—, po pošti Din 50'—, Dobi se samo v drogeriji A. Kane sinova Ljubljana in drogeriji Wolfram nasl. M. Kane, Maribor, Gosposka 33.

120 dinarjev na dan

Jahko vsak zasluži, kdor hoče svoje izdelke prodajati. Pošljite za pojasnilo znamko za odgovor in svoj naslov na: Firma »Paba« Ljubljana. Poštni predal št. 276.

Zobozdravnik Dr. Srečko Puher

se je preselil z ordinacijo iz Poljanske c. 16 v lastno vilo v

Gregorčičeva ul 32 — Tel. 20-70 (vila poleg b. nasl. na Bleiweisovi c. naspi. ovskega doma).

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in planke, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem garancijo. Trgovcem dajem popust. MATEVŽ KRMEJ, Log, pošta škofja Loka.

+ Nova mamica. Vdovec je poročil že precej staro žensko in jo je predstavil svojim otrokom: Tu vidite sedaj vašo novo mamico! — Najmlajši jo je zelo nezaupno gledal. Oče ga je vprašal: Kaj tako čudno gledaš? — Sinček: Rekel si, da je nova mamica, pa tako stara izgleda!

Viktor Riešnik, sešlar in jermenar, Ljubljana, Pojasilska cesta št. 49 se priporoča vsem cenj. trgovcem, posestnikom za vsa sedlarska dela. Imam vedno v zalogi vsakovrstne konjske opreme. Prevzamem tudi staro v popravilo, delam tudi po naročilu. Točna postrežba in po konkurenčnih cenah.

Okrajne inšpektorje

sprejememo proti mesečnemu plačilu Din 2400 in nadpro vtilji. Nadalje podučujemo in zaposlujemo v vsakem okraju po eno spretno žensko zaradi daljšega poučevanja v str. inem pletenju kot hišni obrt. Ako se pošlje znamka za odovor, pošljemo obsežna p. vodila. Zadruga jugoslov. pletanja. Onaj k.

ZACHERLIN

mrtesni prašek v originalnih steklenicah in škatlicah uniči ves mrtes. — Dobiva se povsod. »ZACHERLIN«, Ljubljana, Beethovnova ul. 16.

PREKLIC. Podpisani Kranj Ivan, pos. in mlinar iz Leš št. 14, obžalujem svoj nedostojni in žaljivi nastop napram g. šol. upravitelju Kristjan F. Srečku iz Leš. Zahvaljujem se mu, da je odstopil od tožbe. — Leše, dne 30. maja 1931. — Ivan Krsnik.

Obisk je lepa Zlatica dobila. Da se nagleda baše in perila, prišléd nekoč je snanka il v poseje nabirat dobre nauke in nasvete...

Prepričevalno Zlatica je rekla: Ko dolga, dolga doba bo potekla, perilo to trpežno bo ostalo, ker z Zlatorogom vedno se bo pralo.

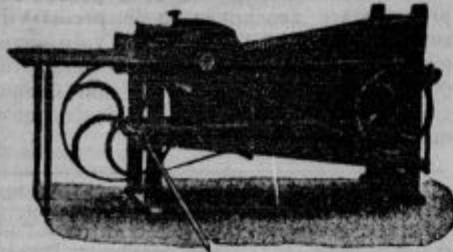
Oj zlata Zlatica — glas gre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

Kmetska zveza zastopa koristi kmetskega staru!

DOBER GOSPODAR šteti svoje in svoje družine moči, če mlati z **MLATILNICO**, ki jo kupi pri meni po lastni izbi. — **MLATILNICE** vseh vrst, geplje, čistilnice, trijerje, mlino in stiskalnice za grozdje in sadje, slamoreznice, **LISTER-motorje** in **DEERING-kosilnice**, pluge in brane, črpalke za vodo in gnojnico, kotle za krmo in žganje, vse stavbeni material in razno železnino kupite ugodno v stari domači trgovini

FR. STUPICA
v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1.

Prometni zavod za premog
d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah
in samo na debelo

Premog. domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kopaški premog vseh vrst

Koks. livarški, plavžarski in plinski

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. n. vstr.

Oglejte si!

pri „Češniku“ v Ljubljani

Lingarjeva — Stritarjeva ulica

Novosti za pomladne in letne obleke, kostume in površnice. Jugoslovska perilna svila »Dagmar« in »Emonat« Za moške modni kamgarn, ševit za športne obleke od Din 60 naprej.

Znano!

Najlepše novosti svilnatih in volnenih šerp in rut

Poštenost mojega podjetja je znana!

Kmetje, oklenite se Kmet. zvezel!

Vrhunec
znižanja cen!

Umetna svila najbolje vrste, modni vsorei 15—
Ostanki modne svile 11—
Damast-platno za šitnice, 120 cm . . . 19—
Volneni deleni s svilnatimi kare vsorei . 19—
Bombazni deleni za ženske obleke . . . 6—
Čisto volneni, fini poplin v različnih gladkih barvah, širok 110 cm . . . 28—
Srčaraki etamin v črni, sivi, rjavi, modri, zeleni, oranjni in roza barvi, širok 110 cm 13—
Velour baršun v gladkih barvah . . . 18—
Češki šofli za moške obleke od 45— do 85—
Prima angleški šofli že od 140— Din naprej!
Angleški poplin za srajce I. 17—
Jugoslovanski celir za srajce A 5— in 9—
Zenske in moške nogavice, žepni robci i. t. d. vse pod ceno!

Družba COMMERCE d. d.
LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica 2., Prvo nadstr.

Če nas še niste obiskali, — — — — —
— — — — — pridite in pripravite se!

Brezalkoholne pijače:

malinovec, limonada, oranžni, marelični, ribazov, jagodov, borovničev bezgov, črešnjev in višnjev sok se prodajajo v pisarni

„SVETE VOJSKE“ v Ljubljani
Dunajska cesta 17 (Medijatova hiša).

Pri večjem naročilu primeren popust!
Privoščite si jih v vročini in postrezite ž njimi tudi drugim!

S tem podpirate tudi delo za treznost.

Srečna roka

najte vedno najprimernejše tudi pri negi zdravja. Imamo ljudi, ki se jim posreči, da ostanejo zdravi celo življenje. Mnogo ljudi rabi še nad 34 let Fellerjev pristni lepo dišeči »Elsatrit« da se obvarujejo proti mnogim obolenjem in znajo s njim koristiti tudi drugim ljudem pri revmatičnih, protislojskih, nervoznostnih bolečinah, pri bolečinah v hrbtu in križu, trganju, bodljajih, glavno in zobobolu, slabosti mišic in pri drugih boleznih ojašati bolečine in odvrniti bolezen.

Storite enako, pomagalo bo tudi Vam.

To notranje in zunanje slovitno domače sredstvo in trmočnik dobite v lekarnah in zadevnih trgovinah v poskusnih steklenicah po 6 Din, dvojnih steklenicah po 9 Din ali velikih steklenicah po 36 Din. Po pošti 1 zavoje s 3 poskusnimi, ali 6 dvojnimi ali 2 velikimi steklenicami 62 Din, več takih zavojev mnogo ceneje. Po pošti se naroča pri

EUGEN V. FELLER, lekarnar, **STUBICA DONJA**
Elsatrg 16. — Savska banovina.

V vsako hišo Domoljubal!

Birmanska darila

kupite poceni in dobro pri tvrdki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolinirana tovarna ur v Svici. Ure v vseh cenah od Din 44— naprej. Št. 120. Kovinasta anker ura Din 44—, s sekundnim kazalcem Din 78—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim kazalcem Din 94—, št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrirani cenik zastoj in poštine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brzojavni naslov:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500,000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Koferje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezer. nad Din 16,000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu